

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Regi Armeniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

siones plus vel minus debito restitutum. Pro restitutione verò fructuum idem Egitanensis obligavit ablantes, hoc tamen adhibito, quòd si cautio illa insufficientis videretur, secundum delegatorum ipsorum caveret arbitrium per pignoratitiam vel fidejussoriam cautionem. Præfixo quoque termino quo se partes eorundem iudicium conspectui præsentarent, propter discordiam quæ inter carissimos in Christo filios nostros Portugalsensem & Legionensem Reges excreverat, idem Colimbriensis quòd neque per se neque per procuratorem idoneum apud Auriam poterat proficisci per quendam nuntium ferè nudum iudicibus intimavit. Ipsi verò eundem Colimbriensem in mille ac sexcentis solidis moneræ Legionensis expensarum nomine condemnarunt, & aliàs procedentes minus legitime contra ipsum, episcopatus non sine Colimbriensis Ecclesiæ præiudicio post appellationem legitimam limitarunt. Quapropter idem postulabat instanter processum iudicium eorundem tam super expensis quam limitibus irritari. Nos autem considerantes utriusque partium expedire ut non secundum rigorem iustitiæ, sed secundum æquitatis providentiam in isto negotio procedatur, discretionem vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus apud vos possessionibus sequestratis, Egitanensem Episcopum, ut Colimbriensi fructus iuxta formam alterius nostri mandati restituat, vel de restitutione facienda sufficientem præstet & idoneam cautionem, monitione præmissa, districtione qua convenit, appellatione postposita, compellatis, & sic auditis, & intellectis quæ partes hinc inde duxerint proponenda, si vobis constiterit quòd Auriensis Episcopus & sui conjudices providè dioceces prædictorum episcopatum limitarint, faciatis eas auctoritate nostra secundum illum modum manere perpetuò limitatas. Alioquin tam per testes, instrumenta, & famam quam antiquas divisiones & quæcunque alia adminicula, inquisita & cognita veritate, plenius ipsos episcopatus, solum Deum habentes præ oculis, limitetis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Ceterum si prænominatus Colimbriensis de legitimo impedimento docuerit propter quòd Auriensis Episcopi & conjudicum ejus conspectui se nequiverit præsentare, vos eum absolvatis à pœna qua propter contumaciam per illos extitit condemnatus. Alioquin ipsum in legitimis & moderatis expen-

sis, quas pars altera fecit in causa ex quo idem Colimbriensis cepit laborare contumacia, condemnatis. Proviso prudenter ut Colimbriensem Episcopum super possessionibus laicalibus quas in Comilano & in ejus terminis legitime acquisivit non patiamini ab aliquo indebitè molestari. Quòd si non omnes &c. duo vestrum &c. Vos denique, fratres Episcopi, super vobis ip-sis &c. Datum Laterani vi. Kal. Martij, pontificatus nostri anno sextodecimo.

REGI ARMENIÆ.

INviti ac dolentes tibi negamus apostolica salutationis & benedictionis alioquium, cui benedictionem & salutem æternam in Domino affectamus. Verum id exposcit tuorum excessuum magnitudo, quia cum devotum ei deberes impendere famulatum qui te ad regni solum sublimavit, ad vindictam malefactorum, laudem verò bonorum, commissum tibi ab eo gladium exercendo, tu illum conversione damnabili convertens in viscera Ecclesiæ matris tuæ, nuper, ut ad præsens alitaceamus quæ nobis sunt de tuis actibus sapius nuntiata, in Ecclesiam & populum Antiochenum tanta immanitatis atrocitate violatis treugis & regia promissione posthabita deservisti ut ad confusionem tuam non possit in memoriam non redire quod legitur: *Vnusquisque à suo proximo se confidat, & non habeat fiduciam in quolibet fratre suo; quia omnis frater & proximum supplantabit, & studebit incedere fraudulenter.* Sicut enim ex litteris venerabilis fratris nostri Patriarchæ Antiocheni & multorum aliorum nobis innotuit, cum treuge inter te ac Antiochenos præfatos per ipsius Patriarchæ studium factæ fuissent & juramento firmata, tuque promisso quòd eas inviolabiliter bona fide servares usque ad terminum constitutum, super hoc litteras eidem Patriarchæ bulla munitas regia delictivassēs, tandem oblitus quantam habere debeat regalis promissio firmitatem, quantumque sit indecens & nefarium hujusmodi pacis aut treugarum fœdera violare, in terram Antiochiæ Rupinum nepotem tuum cum non parvo exercitu transmisisti, qui terram immunitam, utpote nihil hostile metuentem, ingressi, non solum civium, sed & Ecclesiarum casalia, supergressi latrociniam paganorum, redegerunt in cinerem & favillam, & flagitis quæ recitare nec libet nec expedit perpetratis, prædam valentem centum millia Byfantiorum & amplius abduxerunt. Prius etiam quædam

quæ dictus Patriarcha malum in bono vincere studens usque modò siluerat attentaras, quibus apostolicam sedem, immo eum qui Ecclesiarum omnium eam matrem constituit & magistrum, non leuiter quidem nosceris offendisse. Cùm enim venerabilis frater noster Patriarcha Hierosolymitanus apostolicæ sedis Legatus quendam, qui se * Patriarcham Antiochenum appellat, de speciali mandato nostro duxerit exigente iustitia deponendum, & in omnes qui eidem tamquam Patriarchæ intenderent excommunicationis sententiam promulgarit, tu nihilominus eum non sine apostolicæ sedis injuria recepisti, eidem quasi Patriarchæ temerè intendendo. Ad hæc, electo Tharsensi sublatu de medio, cùm Patriarcha sapediuctus speraret ut iuxta promissionem tuam Archiepiscopus institueretur ibidem, tu redditibus & casilibus ipsius Ecclesiæ militibus tuis sacrilega præsumptione diuisis, & Latinis clericis expulsis penitus ab eadem, in ipsa Græcos quosdam intrudere præsumpsisti. Quoniam igitur hæc sub dissimulatione transire nec volumus nec debemus, quos apostolatus officium non solum Ecclesiis, verum etiam fidelibus uniuersis constituit debitores, ne nobis negligentibus impietatem tuam tibi, prout ad nos pertinet, nuntiare, tu in tua moriaris iniquitate, quod absit, & sanguis tuus de nostris manibus à Domino requiratur, serenitatem tuam monemus, rogamus, & exhortamur in Domino, & sub diuini iudicij obstestatione tibi præcipiendo mandamus quatenus prædicto Patriarchæ ac Ecclesiis suis taliter satisfacere studeas de præmissis ut maiestatem diuinam, quam ea committendo tibi offensam proculdubio reddidisti, placatam tibi reddere valeas eadem corrigendo, & nos te tamquam obedientiæ filium caritatis brachiis amplectentes, favorem tibi teneamur apostolicum impertiri. Alioquin, cùm Domino disponente in eo simus loco & officio constituti ut vindictam in nationibus & increpationes in populis facere teneamur, ac secundum Apostolum omnem inobedientiam prompti simus ulcisci, venerabilibus fratribus nostris Patriarchæ Hierosolymitano prædicto & suffraganeis ejus ac Episcopis Cypri nostris damus litteras in mandatis ut te, licet ex alia causa vinculo excommunicationis astrictum, ex hac quoque usque ad satisfactionem condignam appellatione postposita faciant excommunicationis sententiæ subjacere, nihilominus in præfatum nepotem tuum ac omnes

principales fautores & consiliarios tuos consimilem sententiam proferentes, ac facientes eandem usque ad satisfactionem idoneam inuolabiliter obseruari. Insuper carissimis in Christo filiis Hierosolymitano & Cypri Regibus illustribus & Baronibus eorundem, necnon dilectis filiis Templariis & Hospitalariis & peregrinis constitutis in provincia Hierosolymitana, mandamus ut interim tibi nullum impendant consilium, auxilium, vel favorem, quinimmo te tamquam excommunicatum arctius evitantes, Patriarchæ prædicto ac Ecclesiis ejus assistant ad suam iustitiam obtinendam, præfato Patriarchæ Hierosolymitano mandantes ut ipsos ad id compellat per censuram ecclesiasticam, si necesse fuerit & viderit expedire. Tu igitur sensus tuos colligens in te ipso, sicut vir providus, studeas præcavere ne te in illum articulum necessitatis inducas quod te serò peniteat apostolicis non obtemperasse monitis & mandatis. Datum Laterani 11. Kalendas Martij, pontificatus nostri anno sextodecimo.

REMENSI ARCHIEPISCOPO
& suffraganeis ejus.

ET si apostolatus officium nos uniuersis constituat debitores & erga omnes paternum affectum gerere teneamur, regnum tamen Franciæ prærogativa quadam diligimus caritatis, utpote quod præ ceteris mundi regnis apostolicæ sedi ac nobis obsequiosum semper extitit & devotum; ideoque ab eodem regno specialiter amovere cupimus scandala uniuersa quæ contra illud diuinæ possent maiestatis oculos provocare. Noveritis autem ad nostram audientiam pervenisse quod ejusdem regni homines quasi ex consuetudine generalij, frequenter ex ira, & interdum animi levitate, quibusdam utuntur nefandis & horribilibus juramentis, & cùm veritas doceat per se ipsam non esse jurandum per terram, quia scabellum est pedum Dei, ipsi non solum per divinos pedes & manus jurare non metuunt, verum etiam ipsius Christi & sanctorum ejus secretiora membra lingua sacrilega perscrutantes, ea non formidant intonare jurando quæ nos scribendo sumus veriti nominare. Cùm igitur sacri canones in præsumptores hujusmodi constituant graves pœnas, & Episcopos nihilominus, qui hæc emendare negligunt, assèrant acerrimè arguendos, fraternitatem vestram monendam duximus attentius & hortandam, per apostolica vobis scripta

Epist. 3:
De coarctanda
jurandi temeritate.

* Vide lib. 11.
epist. 9. 110.
lib. 12. epist. 8.
38. 39.